

El document del mes d'abril de 2021 de l'AMR

Quan bevíem Orange Crush

La concessió d'Orange Crush a la família Ferrer

Dades arxivístiques

CAT AMR 23 Arxius de complement. Família Ferrer Avellana. Documentació de Carbòniques Ferrer. Contracte de concessió d'embotellament i venda de productes Crush a favor de Gaietà Ferrer per al període d'un any. 10 de juliol de 1929.

Història arxivística

El febrer de l'any 2018 Roser Casals Ferrer va fer entrega d'un seguit de documents a l'Arxiu Municipal per a la seva digitalització. Hi havia alguns documents de caràcter familiar i altres produïts per l'empresa familiar, Carbòniques Ferrer, SL. A finals d'aquell mateix mes els documents van ser descrits, digitalitzats i retornats a la seva propietària.

Contingut

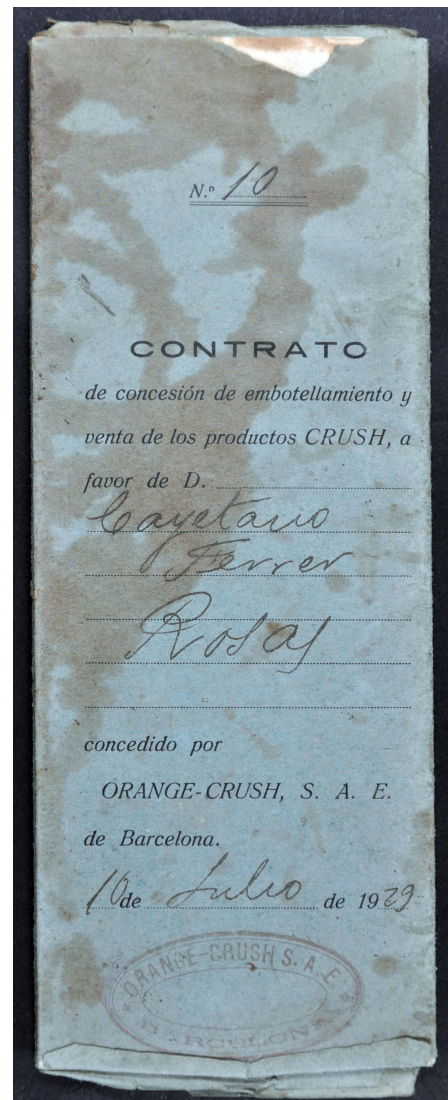
El 10 de juliol de 1929 es va signar el contracte número 10 emès per Orange Crush, SAE, de Barcelona, per concedir la llicència i el dret d'embotellament i venda dels seus productes a Cayetano Ferrer, domiciliat al carrer del Doctor Pi-Sunyer, 65, per al període d'un any i renovable anualment si ambdues parts hi estaven d'acord. La llicència establí que l'empresa regentada pels Ferrer podia utilitzar les ampolles, taps i altres materials de Crush a les localitats de Roses, Castelló d'Empúries, Vilajuïga, Pau, Palau-saverdera, Sant Pere Pescador, l'Armentera, Cadaqués, Port de la Selva, Llançà i Garriguella.

El conveni per a l'embotellament es regia per les instruccions i fórmules que establí la companyia per a la preparació i fabricació del xarop simple i la solució d'àcid cítric, xarops preparats, begudes acabades i rentat d'ampolles. En aquest sentit, els Ferrer havien d'enviar mostres de begudes als laboratoris de la concessionària per comprovar si se seguïen els criteris establerts a la fórmula patentada per la marca

Cayetano Ferrer es comprometia a no vendre ni fabricar ni propagar begudes anàlogues als productes Crush per potenciar l'expansió d'aquest refresc d'origen nord-americà. Per la seva banda, l'empresa es comprometia a subministrar, a 108 pessetes cada garrafó, de quatre litres de producte.

L'estètica del document ve marcada per la presència d'un segell lacrat vermell que protegeix l'autenticitat del document tot relligant el cordill daurat que subjecta la coberta i les dues pàgines que componen el contracte de concessió. De ben segur que la singularitat del document ha fet que la família l'hagi conservat fins als nostres dies.

Al final del reguitzell les clàusules que establí Orange Crush, SAE, hi ha les signatures del conseller delegat de la societat, J. Solé Serra, i de Cayetano Ferrer, que formalitzaven l'acord el juliol de 1929. Aquell estiu els establiments de Roses deurien iniciar la seva comercialització, però la nova beguda no va ser publicitada a la revista de la Festa Major. A la publicació l'empresa només va anunciar el seu lleixiu líquid Las tres Rosas i un anunci genèric com a fàbrica de gasoses i sifons «elaborados con agua potable y materiales naturales no perjudiciales en nada a la salud».

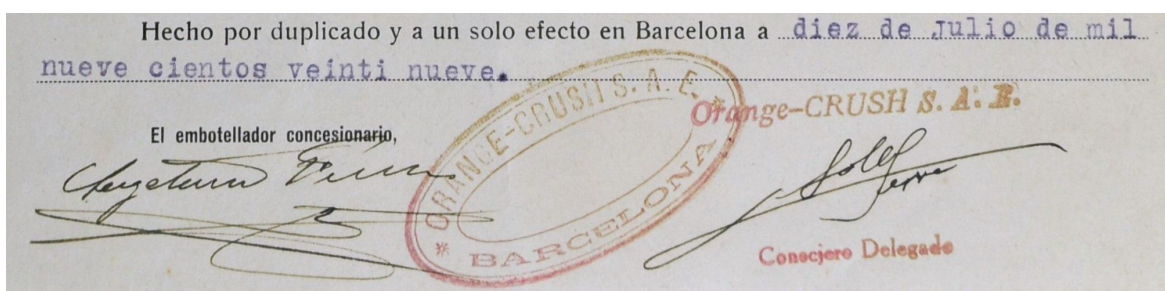

Context

Pel que fa a l'empresa de Cayetano Ferrer Lloveras (?-Roses, 23/05/1952), no apareix al Padró de la Contribució Industrial fins a l'any 1920 amb la declaració de la seva fàbrica de gasoses amb un aparell embotellador. En aquells moments, Ferrer ostentava el càrrec d'alcalde de Castelló d'Empúries, que va ocupar, almenys fins a 1922. Des de 1909, a la mateixa adreça, al carrer del Doctor Pi Sunyer, 57, hi constava una indústria de gasoses amb una capacitat productiva de 100 ampolles a l'hora a nom de Joaquim Dunjó. Ràpidament, aquest negoci va passar per les mans de Maria Llorens Rahola (1911), el seu germà Jacint (1913) i, finalment, a Gaietà Ferrer Llovera, encara que a partir de l'any 1924-1925 el titular és el seu cunyat, Jacint Avellana Corominas, un empresari de Figueres.

Al voltant de 1927 la fàbrica de l'empresa era al carrer Trinitat, 20, i el despatx al carrer del Doctor Pi i Sunyer, 65, tal com consta al document amb la societat Orange Crush, SAE, de Barcelona. Cayetano Ferrer tenia, també, dos dipòsits a Figueres, el de Jaume Almà, al carrer de Girona, 9; i el d'Enric Pau, al carrer de Casades de Còdol, 3. El seu producte estrella era el lleixiu Las tres Rosas, citat anteriorment i amb una imatge publicitària al·legòrica de les seves filles (Carme -1919-, Encarnació -1920- i Dolors -1925-) amb un cossi de roba neta amb el Puig Rom, el far i un pom de tres roses enorme al fons.

La companyia Orange Crush va ser fundada l'any 1911 per Clayton J. Howel, que es va associar amb Neil C. Ward, creador de la fórmula de la beguda. Al principi aquesta taronjada tenia polpa i va dominar el mercat nord-americà de les begudes gasoses amb gust de taronja per haver estat capaços de vendre'l com un refresc saludable. El 1980 va ser comprada per Procter & Gamble, però aquí Catalunya ja feia anys que no tenia l'anomenada que encara tenia al continent americà.

Més informació

J.M. Barris. "La gasosa de iogurt i El Ninot". *Alberes*, 19, 2018, p. 56-58.